

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 146.

V Ljubljani, v soboto 28. junija 1890.

Letnik XVIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. julijem prične se drugo polletje. Ujjudno vabimo p. n. občinstvo, da se zglašim preje z novimi naročbami, stare naročnike pa prosimo, da ponovno svojo naročnino in doplačajo zaostalo, da ne nastane nered pri razpošiljanju listov.

„SLOVENEČ“

edini katol.-konservativni slovenski dnevnik s prilogo „Domoljub“ vred

velja za Ljubljano pri opravištvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemati:

Za celo leto predplačan	12 gl.
pol leta	6 „
četrt leta	3 „
jeden mesec	1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemati za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
pol leta	8 „ — „
četrt leta	4 „ — „
jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko vsak dan, a list se dobi še-le, če se dopolnje naročnina.

„DOMOLJUB“

sam brez „Slovenca“ stoji do konca l. 1890. s poštino vred, ali v Ljubljani na dom pošiljan le osemdeset novčičev.

Naročnino na to prilogo prejema „Slovenčev“ upravništvo in pa „Katol. Bukvarna“.

Vredništvo in opravištvo „Slovenca“ in „Domoljuba“.

Ogovor,

s katerim je pozdravil predsednik prof. J. Marn XXV. občni zbor „Slovenske Matice“.

Slavni zbor! Petič mi je čast, da vodim občni zbor „Slov. Matice“. Prišel sem vsak zbor s kratkim govorom. O treh zadnjih mojih govorih si je jezik brusil le še ustavoverski list, ki sicer ni vreden, da ga imenujem, pa mi služi v moj namen.

Predlanskim je naposled vzdihnil: Po takih nazorih predsednikovih je nemogoče vsakateri napredek! — Mari mu je naš napredek, opazil sem pa jaz lani. Mej vrsticami njegovimi se marveč bere, da ga le jezi naš napredek, da ga jezi in peče napredek naše Matice in knjige slovenske sploh. Jezi in peče ga lepa sloga, katera vlada v naši Matici in vladala bode tudi v prihodnje, ako Bog dá. — Nato je spregovoril sicer še nekaj o slovenskem razumništvu in o Matici, ali na moje dokaj osorno očitjanje ni znil niti besedice. Če kedaj — smé se tu reči: Qui tacet, consentire videtur.

Nasprotnika jezi naša sloga, mene pa veseli; veseli gotovo tudi Vas, gospodje! Očitna hvala bode torej vsem gospodom odbornikom, kateri so dobre volje podpirali me tudi v preteklem letu Matici na korist. Če so tudi sem ter tje različni bili naši nazor, vršile so se vendar vse razprave dostojno.

Matica napreduje po prvem svojem namenu v knjigah. Kolikor je znati, bile so lanske društvene knjige po godu slovenskemu občinstvu; upam, da bodo tudi letošnje. Razun priljubljenega izvrstnega „Letopisa“ dobimo letos „Dušeslovja“ II. del. Ž njim bode dovršena znamenita knjiga, prva te vrste v našem slovstvu; po njej je izorana ledina. Veseli in ponosni smemo biti Ljubljančanje, da imamo na javnem trgu dostojen spomenik prvega

našega dobrega pesnika in tudi prozajika — Valentina Vodnika. Radi smo prebirali nekdanj njegove pesmi; radi poprašujejo še sedaj po „Pesnih Vodnikovih“, katere je Matica na svetlo dala l. 1869. Veseli in radi bomo prebirali tudi „Vodnikove Izbrane Pripovedne Spise“, ki jih dobimo po Matici letos. Večkrat se bote jim posmeali ter po njih še-le prav spoznali — Vodnika.

Matica napreduje v svojih udih. Leta 1886, ko sem prvokrat predsedoval občnemu zboru, štela je Matica družnikov vseh skupaj 1496, l. 1887 že 1617, l. 1888 jih je imela 1710, l. 1889 pa 1909. Vrlo pristopajo tudi letos — tako, da se bodo društvene knjige tiskale že v 2200 izvodih, dokler so se lani v 2000.

Matica napreduje v javni veljavi. Veselo je, da nekateri poverjeniki razodevajo vedno večjo marljivost v tem, da pridno nabirajo novih udov ter jej postrežejo radi v vsaki potrebi. Hvala bodi vsem, kateri so kaj storili Matici na korist in za-njo se žrtvovali kakor-koli!

Matica napreduje v udih. Množi se njih število, pa se tudi manjša. In — po kom? Po smrti. Smrt nam jih pobira. Pobrala nam je v tem letu jih več, posebej odbornika prof. M. Žolgarja, častnega člana in ustanovnika slovečega Davorina Trstenjaka. — Davno že se je razodevala želja, naj bi Matica v spominu ohranila svoje nekdanje ustanovnike. To se je zgodilo, in naš marljivi gosp. tajnik je v lanskem „Letopisu“ sestavil imenik vseh dotlej umrlih ustanovnikov „Slovenske Matice“ po imenih in priimkih, stanu in domovanju, z dnem in letnico njihove smrti. Teh je od l. 1864 do avgusta 1889 že 216. Stalo ga je dokaj truda to delo; čast mu bode tu očitno izrečena, hvala pa tudi vsem, kateri so mu radi pomogli v ta namen! Imenik ta ni le ranjnim rodoljubom spomenica;

LISTEK.

Turistika pri nas.

Da je tudi potovanje važen činitelj v gmotnem življenju naroda, priznано je že davno in istotako se govori pri vsaki priliki, kako zaprečiti pri nas nepotrebne izgube naših narodno-gospodarskih močij. In ker tega skoro večina našega razumništva in imoviti stanovniki nečejo uvideti, lotil sem se tega predmeta še v čas, predno iz Ljubljane in drugih slovenskih krajev gredo v hlad, na potovanje ali kopelišča, ter jim zabičiti, kako nepotrebno in nevrlo je, skoro bi rekel — pregrešno, če se daje prednost tujini pred svojo domovino.

Potovanje je plemenita zabava premožnih ljudi. Zajedno je pa tudi izdatno sredstvo gledé na omiko, in za stanovnike obiskovanih pokrajin vir dohodkov in blaginje, o kojem nihče še pojma ni imel.

Na svojem potovanju vidimo lahko dan za dnevom, kako od potujočih bogate mesta in cele pokrajine. Vprašajmo se, kaj mi Slovenci in Ljubljančanje ukrenemo, kedar odrinemo kam na pot ali izlete? Obračamo li gmotni dobiček, ki pohaja iz našega potovanja, primerno tudi rojakom svojim? Nikakor ne, ker znano je, da naši ljudje potujejo še najraje v — nemške kraje in planine. Bilo bi otročje, zniževati zanimljivost in kulturno vrednost bivanja v nemških ali laških mestih in divne prirodne krasote v planinskih krajih, toda srečujoč v

gotovih letnih dōbah po teh krajih rojake naše in če uvažujemo, koliko novcev se vsako leto potroši v tujih mestih in kopeliščih, imamo pravico vprašati: so li vsi oni, ki potujejo za zabavo v tuje kraje, poznavali poprej tudi znamenite domače in krasoto prirode v svoji domovini?

Lehko rečem in smelo trdim, da vsi oni, ki radi potujejo po nemških krajih, potovali so po Slovenskem samo vsled praktične potrebe. Ves ta pojav zavisen je pa, zlasti pri ženskem spolu, od nemških časopisov, osebito zabavnih. Nemci umé vsako še tako neznatno mesto ali kraj opisavati v svoji literaturi kot neobičajno zanimljivost spominske cene, in dobromiselnim čitateljem pojavljajo se brzo te reklame v takem svitu: da nekaj sličnega, lepega in slavnega ne more biti na naših slovenskih tleh. O istinitih zanimljivostih sosednih nemških ali laških dežel pa nahajajo naši čitatelji v večini nemških listov, v literaturi neprestano opise, potopisne črtice itd., kajti vsled te pisave zdi se, da vsak olikan človek mora poznati Dunaj, Benetke, Solnograd, Schafberg — avstrijski Rigi — raz koji je videti 14 jezerov, Kitzlochklamm, Gostin itd. Pri tej občutljivi potrošljivosti in malomarnosti pa hitro pozablja, da mora predvsem vsak zaveden rodoljub poznati svojo domovino, svojo deželo!

V obče je pa to neko podedovano zlo Avstrijcev, ki se podeduje od roda do roda. Avstrijci potujejo v Švico in na Reno, v francoska kopelišča in k laškim jezerom — toda Kranjska, zlasti naša

divna gorenjska stran, Koroška, Gorenja Avstrijska, Tirole, Predaleško in nebrojna množica prelepih prirodnih pokrajin so tem ljudem več ali manj še „Terra incognita“.

In tako se dogaja, da je dosti našincev, ki ne poznajo iz lastnega nazora postojinske jame, Idrije, Bleda, Bohinja, sivega Triglava in v prodolji svetlih jezerov itd. Kdo bi tajil, da v naši domovini ni prekrasnih krajev, da, celó v ljubljanski okolici? Toda, kdo o njih vé? Že v bujnem mestnem logu pozdravljajo te senčnati travniki. In kdor ima srce in oko na pravem kraju, potuje naj preko Viča in Dobrave v Utik in preko nizkih, s smrečevjem poraščenih holmov v Šiško; okrepljen in oživiljen od duhtečega pomladanega vzduha, ki prevejava log, vračal se bode vesel na svoje delo.

Vprašam pohlevno, koliko je našincev, ki iz lastnega nazora poznajo na pr. narodne razmere v Celji in Mariboru, Celovci, Gorici in v Trstu? Koliko našincev je bilo na sv. Višarjih, pri Materi božji na Brezji in blejskem otoku? In koliko izmed nas je osvežilo živce svoje v kamniški okolici in planinah? Koroška nam je pa v obče dežela — za morjem!

Mnogo je tudi taci, koji so prepotovali celo Evropo in še nekaj več, a v domovini svoji ne poznajo družega mesta nego — Ljubljano in nje okolico. Sramujem se skoro povedati čč. čitateljem na uho, da sem bil sam sicer že na Črni Gori na Lovčenu (1875.) in na Snežki (v krkonoših naj-

bode tudi mnogim pisateljem na korist, in mlajšim bodi v spodbudo!

Matica napreduje v družnikih pa vendar še premalo. Če je „Mohorjeva družba“ dospela do slavnega števila 50.000; zakaj ne bi Matica mogla saj do 5000? To bi bilo častno, primerno slovenskemu razumništvu po vsej Sloveniji. Do tega čisla naj dospě in bode dospela, ako bode napredovala složno po dosedanjem tiru, zvesta staremu geslu slovenskemu: Vse za vero, dom, cesarja!

Ker sem že oménil cesarja, naj oménim tudi veselega prigodka v presvetli cesarski rodbini, ki se zvršiti ima v kratkem. Pregovor je že, da veselje žalosti, žalost pa veselju podája roko. Lani smo žalovali z užaljenim cesarjem; letos pa se veselimo z veselim. Vstavši čestitajmo presvetli cesarski rodbini, in naj bode bližnja poroka poročstvo sreče in blagoslova za njo in za Avstrijo!

Povedal bi lahko še to in uno; ali — ker bode slavní zbor v letnem poročilu tajnikovem obširno izvedel vse o odborovem delovanju, mislim, da smém nehati. Na vrsti je račun o društvenem novčnem gospodarstvu. Predno dam to točko na razpravo, oménim naj vendar še to-le: Za sklepom računa so tiskani gospodje, kateri so pregledali društvene knjige in dali odboru ono spričevanje. Drugekrat so storili to po obnem zboru. Ali — ko bi odbor hotel biti poreden, rekel bi jim lahko: kaj iztikate Vi sedaj po naših knjigah? Občni zbor nam je potrdil račun, in — *causa finita!* Kaj nas briga Vaša sodba? — Da odbor tega ne more, pregledali so gospodje po želji blagajnikovi račune popred ter dali mu pritiskano spričevalo. Torej tudi ne kak napredek!

III. redni občni zbor „Katol. tiskovnega društva“.

(Dalje.)

Če društvo po § 2 društvenih pravil podpira tudi časopise, méni, da ne spolnuje samo stavljene si naloge, ampak da ravna tudi po želji namestnika Kristusovega na zemlji, ki piše tako-le, neposredno sicer portugalskim škofom, posredno pa vsemu katoliškemu svetu, torej tudi udom našega društva: „Obračajte skrb svojo neprestano na dnevnike ali sploh na časnike. Časovne razmere so Vam znane, častitljivi bratje: Z jedne strani hočejo ljudje le čitati in čitati; z druge strani pa se neomejeno razliva povodenj slabih spisov. Koliko pri tem trpi krščanska nprav, kaka nevarnost preti čistosti svete vere, to, častitljivi bratje, se dá komaj povedati. Zato opominjajte, vstrajno svarite na vse dovoljene načine, naj si ljudje ne zajemajo duševne pijače iz taceh smradljivih studencev.“

Prav mnogo bode koristilo, če se po Vašej skrbi in po Vaših navodih časniki izdajejo, po katerih naj se proti razširjajočemu strupu vzvratno deluje (reagira) z vero, resnico in čednostjo.“ (Epi-

višji vrh, na njem stoji kapelica), a na — Šmarni Gori, kjer je bil že skoro vsak šolarček, še nikoli ne!

Mi Slovenci, pravim, doslej ne znamo še potovati. Največ jih je, ki se opičijo po šegi in prepotujejo v 14. dneh ali treh tednih Nemčijo ali Italijo z „Baedekrom“ v roci in jim še na misel ne pride, da bi z večjo zadovoljnostjo in sebi v svojo zabavo koristili domačinom ali vsemu narodu, da bi potovali po Slovenskem!

Mi Slovenci pa potujemo tudi „nobel“, da je strah. Nedavno pravil mi je neki prijatelj, kako kanibalski so ga drli v nekem nemško-štirskem kopelišči. Pripeljal se je tja o polnoči in zjutraj o pol petih je bil že na nogah, toda plačal je 5½ gl. Za vsako uro torej ravno — goldinar!

Povsem inače in praktičneje potujejo Angličani. Prej nego si dá Angličan odnesti prtljago, izpraša v pisarni hôtelira za vse cene od sob; na to gré sam ogledavat sobe ter poprašuje: koliko se zahteva za postelj, brisačo, za svečo, snaženje črevljev, obleke itd. Na to pa odgovori: Svečo, brisačo, odejo in drugo „I do have myself“ (imam sam) in stoprav potem jame se pogajati.

Tako umazano-praktično potujejo Angličani, ko mi zopet lopovsko „nobel“ plačujemo, ker se nečemo zameriti premetenemu — natakarku. Radi tega nas pa tudi vsak, naj ga zanese veter odkoderkoli k nam — osmuka in odere, da smo zbog tega oderanja že na vse strani — grbasti! A. S.

stola encyclica ad epos Lusitaniae ddo. 14. Sept. 1886. cf. „Dioecesanblatt“ 1886. X. n. 65).

Ko smo videli v glavnih potezih društveno delovanje v prvi triletni ddbi, ozirimo se še na nekatere posameznosti, ki so bile večje pomembe za društvo v minolem letu.

Od zadnjega občnega zbora dné 5. junija 1889 je imel odbor šest sej: 19. julija in 11. oktobra 1889, pa 8. januarja, 17. marca, 21. aprila in 20. junija 1890.

V prvi seji je bil namesto obolelega, za društvo zelo zaslužnega tajnika in blagajnika, čast. g. Bohinca, izvoljen čitatelj tega poročila. Upajmo, da bode g. Bohinec v kratkem društvu zopet tako izvrstno na pomoč, kakor je bil ob ustanovitvi društva.

Sestavil si je odbor v minolem letu opravični red za odborovo delovanje, da se vrši vse v pravem, strogo določenem redu.

Sredi septembra 1889 je izšel društveni „Koledar za leto 1890“ ter bil „franco“ razposlan vsem p. n. društvenikom. Tudi sicer so ga naročali gg. duhovniki iz vseh slovenskih dežel. Za leto 1891 bode izšel zopet pomnožen, in čč. gg. društveniki ga bodo dobili tudi letos „gratis“ in „franco“ do pričetka novega šolskega leta. Dajal se bode zastoj novim udom, če do takrat društvu pristopijo.

Odbor prijazno prosi, da mu čč. gg. društveniki naznanjajo želje gledé prihodnjih letnikov tega koledarja.

Kakor so bili „Koledarja“ veseli sploh gg. duhovniki, tako upamo letos ustreči čč. gg. župnikom z vsemi obrazci ali formulari, potrebnimi za župnikovo uradno poslovanje. Na mnoge razodete želje priredili smo jih prav po predpisih cerkvenih in državnih oblastnij ter jih natisnili prav lično na zelo trpežnem papirju.

Ker se mi je tako ponudila prilika, spomniti tiskarne, naj o njej povém, da je tudi letos dokaj dopolnila zalogo črk, okrasov, klišejev itd., tako, da more vsako naročilo lično izvršiti. Imela je vse leto za sedanje število stavev dela dovolj.

Odbor si šteje v prijetno dolžnost, zahvaliti prečast. knezoškofijski ordinarijat, ki nam je stalnega dela naklonil, in vsem p. n. zasebnikom, ki so svoje potrebščine v naši tiskarni naročali. Društvo resno skrbi, da se naročnikom vsikdar po zmernih cenah pošteno postreže. Če gg. društveniki kdaj kako neprilichnost zapazite, bodisi pri tiskarni, bodisi v knjigarni, ste s tem uljudno naprošeni odkritosrčno odboru naznaniti, da se morejo nedostatki takoj odpraviti.

Trgovina bukvarne naše se sme imenovati dokaj živahna. Naročnikov ima po vsem Slovenskem in tudi drugod. Skuša si zmirom bolj dopolniti zalogo najboljših knjig: liturgičnih, molitvenikov, bogoslovnih in raznih drugih véd, posebej malo da ne vse novosti slovenskega slovstva. Slabih, veri ali npravom nasprotnih knjig pa nikdar ne naroča. Z novim letom je sprejela naša bukvarna v upravništvo g. prof. dr. Mahničevega „Rimskega Katolika“. Vemo sicer, da si je pridobila s tem marsikatega zoprnika. A to nas ne sme motiti, ko se gre za razširjanje pravih krščanskih načel v javnem življenji: v politiki, v slovstvu, v društvih itd.

Udov je društvu pristopilo od lanskega občnega zbora do danes 36; namreč 1 dobrotnik (prečast. g. prof. vodja Tomo Zupan), ki je daroval 100 gl., 4 ustanovniki in 31 društvenikov-letnikov.

Doneski udov so znašali v minolem letu 542 gl., ki so se obrnili, kot prejšnja leta, v pokritje društvenega dolga.

Smrt pa nam je pobrala v tem času 10 udov: dobrotnika župnika Stanko Šranca, ustanovnika kanonika Miroslava Križnarja in mestnega župnika Blaža Šokliča; letniki so umrli gg.: Lovro Oblak, Ivan Belec, Ignacij Vrančič, Matija Videmšek, Jakob Tomelj in Ivan Nemanjič. Ohranimo jim blag spomin ter prosimo jim za njih podporo plačila nebeskega!

Vseh udov šteje društvo sedaj 291. Udnina gg. letnikov ni redno dohajala, menda ker nimamo poverjenikov. Naj bi gg. društveniki, ki so z letnino še na dolgu, priložili svoje doneske prilično v pošiljatvah „Katoliški Bukvarni“ ali pa upravništvu „Slovenca“.

Z vnetimi poverjeniki bi se dalo gotovo še mnogo doseči, tako gledé pridobitve novih udov, kakor gledé točnega vplačevanja letnih doneskov. Ker pa vemo, da ni prijetno, pobirati udnino ter iskati društvu novih udov, si do sedaj nismo upali

nikogar nadlegovati, naj bi prevzel poverjeništvu. Odboru bi se pa jako ustreglo in društvu mnogo koristilo, če bi si gg. udje v vsakem dekanatu morda sami izvolili po jednega poverjenika našega društva ter ga naznanili odboru.

Po teh podatkih izpredite, prevzvišeni g. pokrovitelj in vsi p. n. gg. društveniki, kako je odbor deloval v triletni poslovalni ddbi, oziroma v minolem letu. Da se je moglo s skromnimi sredstvi vsaj toliko storiti, moramo zahvaliti najprej Boga, od katerega prihaja „vsak dober dar in vsako popolno darilo.“ (Jak. 1, 17); za Bogom pa prevzvišenega blagodušnega našega pokrovitelja, ki se neprenehoma z veliko skrbjo za naše društvo zanimajo in njega namene vsestransko velikodušno podpirajo.

Prisrčna zahvala tudi Vam, čč. gg. društveniki. Velikodušno ste podpirali namene tega društva do sedaj. Ostanite mu prijatelji tudi v prihodnje!

Razodete želje pa ne veljajo samo duhovnikom; uvažujejo naj jih vsi oni, ki spoznajo imenitnost in potrebo katoliškega tiska. Na delo torej vsi, združimo moči v blagor in krščanski napredek našega naroda! (Konec alédí.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. junija.

Notranje dežele.

Kompromis v štajerskem veleposestvu so liberalci v zadnji uri odklonili. Konservativna stranka se ne vdeleži volitve.

Volitve na Moravskem. Čehi so z veliko nestrpljivostjo pričakovali izida deželnozborskih volitev na Moravskem, ker je mladočeška stranka postavila svoje kandidate proti Staročehom. Čehi so obdržali vkupe 23 volilnih okrajev, od teh je volilo pet okrajev kandidate kmečke stranke, o katerih se še ne vé, so li v resnici čiste mladočeške krvi. Pomenljivo pa je, da je propal dr. Meznik s 63 glasovi proti 64, katere je dobil Mladočeh Pospisil. Celo četrtletje je dr. Meznik zastopal ta okraj in sedaj se je moral umakniti neznačni osebi. Volilci njegovi so vložili protest zaradi nepravilnosti.

Vnanje države.

Italija. Italijan je vroče krvi, to lastnost vidimo celó med olikanimi in državniki. Že večkrat se je poročalo letos o viharjih v državnem zboru, in o enakem se poroča iz Rima dné 25. t. m. Zadnje imenovani vihar je bil navstal v seji rimskih občinskih svetnikov. Kakor znano je izdala vlada postavni načrt, vsled katerega bi izgubilo mesto Rim takorekoč popolnoma svojo samostalnost ter bilo postavljeno pod varstvo. S tem načrtom so bili občinski zastopniki tako razburjeni, da so sklenili izstopiti iz občinskega sveta. Da ni župan posegel vmes, prišlo bi bilo do tepeža med poslušalci, časniškimi poročevalci in občinskimi svetniki. — V Favari (provincija Girgenti) so nastali nemiri med 3000 delavci, ki hočejo imeti večji zaslužek in krajšo delavno ddbo. Na dan sv. Janeza Krstnika je prišlo do prepira in tepeža med njimi in policijo. Trije žandarmi in en podporočnik so bili ranjeni. 50 moških in ženskih so deli v zapzr, da se jim ohladi kri.

Francija. Ta država ni v majhnih skrbéh, ko vlada v njeni sosedni državi neizprosna morilka, azijska kolera. Vlada bi rad za preprečo kolikor bi bilo mogoče, da se ne bi grozna bolezen še po Franciji razširila. Predsednik Carnot je podpisal predlog, ki zahteva kredit 100.000 frankov, da se storé potrebni koraki proti razširjenju kolere.

Nemčija. Državni zbor je končal 26. t. m. drugo branje o vojaškem predlogu. Pri obravnavi je govoril Bennigsen mej drugim tako-le: „Nikdo ni bil tako nespameten, ki bi bil zahteval, da moramo biti naenkrat kos Franciji in Rusiji. Vlada in nemško prebivalstvo pa lahko zahtevata, da dovolimo, kar je treba, da bo Nemčija kos vsaki posamični sosedni državi. Kar se tiče misli o skrajšanji službene ddbi, kakor so jo uvedli v Franciji, omeniti moram gospodom v zaveznem svetu, da je jako ugodila volji nemškega naroda. (Ugovarjanje na desnici, odobravanje na levici.) Ko je v komisiji mekel neki general, da je za mnoge velika sreča ne le v npravnem, temveč tudi telesnem oziru služiti eno leto dlje cesarju, dirnil je neljubo nemške podložnike. (Odobrovanje na levici. Klici na desnici: Žal!) S tem predlogom še ne bomo imeli toliko vojakov, kakor Francija, a vsled vrliga izvežbanja in izurjenja naših armad in naše dobre armadne naprave in uprave bo Nemčija Franciji kos v tem oziru. Upam, da ne doživimo časa, ko bi vnanjim državam, prijateljem in neprijateljem kazali svoje strankarske razpore in kratili domovini, kar jej gré.“ Predlog je bil sprejet z 211 proti 128 glasovom. Zanj so glasovali: obe konservativni stranki, narodni liberalci, skoro ves centrum in Poljaki; proti predlogu so pa bili: prostomišljaki, socijalni demokrati, južno-nemška narodna stranka, Velfi kakor tudi

(Dalje v prilogi.)

južno-nemški, večinoma bavarski poslanci centru.

Anglija. Na dolgo in široko razpravljajo listi vse vprek nemško-angleško sporazumenje. Med njimi se je oglasila tudi „Morning Post“, katera trdi, da je jako napačno mnenje: Anglija je odstopila Nemčiji Helgoland, hoteč jej le nekaj povrniti, kar je dobila od nje v Afriki. Pogodba je vseskozi mnogo večega pomena za obe državi. Več, kakor ozemlje, vredno je vsekako dobro sporazumenje. Da se je to bolj utrdilo, treba je bilo odstopiti Nemčiji helgolandski otok, ki je za Anglijo male, a za Nemčijo velike važnosti. S tem je postavil Salisbury prijateljstvo do Nemčije na široko, trajno podlago. Osamelost Anglije je nehala.

Turčija. Kakor se poroča iz Carigrada, omajano je stališče kedivovo, ker namerava Anglija prijaviti si Egipet, če bi utegnila Francija si osvojiti Tunis. Anglija meni, da bode trodržavna zveza v to privolila.

Izvirni dopisi.

Iz Zagreba, 27. junija. (Imenovanje.) Pred kratkim je prečastni in velenčeni gospod dr. Feliks Suk, rodом Slovenec, imenovan od Nj. Veličanstva cesarja kanonik v Zagrebu. To imenovanje je z radostjo napolnilo srca mnogobrojnih njegovih spoštovateljev in prijateljev na Hrvatskem in gotovo tudi v njegovi domovini slovenski. Mislim, da je gospod Suk prvi Slovenec, ki je dobil to odlikovanje v naši bratski zemlji. Veseli nas pa posebno, da moremo s ponosom reči, da so njegove posebne zasluge povzdignile našega rojaka do te časti. Dolgo časa je deloval kot regens v kr. plemiškem zavodu v Zagrebu, a dolgo časa že brani s peresom in besedo katoliško stvar. Ne manjše so njegove zasluge, ki si jih je pridobil kot javni profesor na bogoslovski fakulteti zagrebskega vseučilišča, kjer je bil večkrat dekan, a se popel tudi do največje akademiške časti: bil je tudi rector magnificus.

Življenje polno delovanja ima učeni mož za seboj, a tako mu bode i v prihodnje. Od srca se radujemo povodom tega odlikovanja ter navdušeni kličemo: Bog ga živi! Naj ostane močen steber cerkvi. Bog ga vodi po vseh stezah na korist narodu in cerkvi!

Z Dolenjskega, 26. junija. Vaš list je objavil povsem opravičeno grajo o dolgotrajnem poslu trgovskih pomočnikov. Vendar se po mestih še ne morejo mnogo pritoževati, ako primerjamo njihove razmere s temi na deželi. Trgovski pomočnik ima v mestu saj pol nedelje proste, v nekaterih prodajalnicah celo vso nedeljo ali praznik, na deželi pa se mora truditi po letu že od 5. ure zjutraj do pozne noči in večkrat opoldne nima oddihljeja. Na deželi trgovski pomočniki pač ne poznajo nedeljskega počitka. Ni čudno torej, da trgovci na deželi težko dobé dobre in izurjene pomočnike, temveč večinoma priproste dečke v poučevanje. Učiti se mora štiri do pet let in potem še posel — hlapca opravljati. Res, da trgovski pomočniki po deželi v obče nimajo toliko spretnosti, kakor njihovi tovariši po mestih, vendar bi se jim morda mogel na kak način olajšati posel s tem, da bi se n. pr. ob določenih urah splošno odpirale in zapirale prodajalnice, četudi prej oziroma pozneje, nego po mestih?

Dnevne novice.

(Dnevni red) slavnostni seji ljubljanskega občinskega sveta v nedeljo, 29. dan junija letos, ob 11. uri dopoldne v mestni dvorani — 1. Konečno poročilo vodovodnega odseka. 2. Volitev vodovodnega ravnateljstva, obstoječega iz treh članov. — Po rešenem dnevnem redu se popelje občinski svet „in corpore“ na slavnostni prostor pri vodometu na cesarja Franca Jožefa trgu, kjer se bode vršilo odprtje mestnega vodovoda.

(Deželnozborske volitve na Štajerskem.) Včeraj so se izvršile volitve v kmečkih občinah štajerskih. Izvoljeni so: V Mariboru: Fran Robič, posestnik v Lombaru in šolski nadzornik, s 158, dr. Fran Bačey, e. kr. notar itd., s 156 glasovi. Nemški kandidat dr. Schmiderer je dobil 81. Purgaj 79 glasov. V Ljutomeru je vkljub hudi protigigaciji izvoljen dr. Ivan Dečko s 74 glasovi proti 38, katere je dobil J. Farkaš. V Ptujju je dobil dr. Jurtela 148 glasov od 149. V Celju sta izvoljena dr. Josip Sernec in M. Vošnjak soglasno. V Slovenjem Gradcu je izvoljen dr. Lipold, župnik v Šmartinu pri Velenju;

dr. Josip Šuc, dosednji poslanec, je ostal v manjšini. V Brežicah je izvoljen ces. svetovalec Josip Jerman s 103 glasovi, nasprotni kandidat je dobil 8 glasov. Izvoljenim poslancem in vrlim volilcem kličemo: Živel! — V nemških kmečkih občinah je 15 mandatov; od teh so jih dobili nemški konservativci 12, in liberalci le 3. Izvoljeni so: Matija Kaltenegger, Urban Offenluger, Anton Bärnsfeind, Jos. Schmirmaul, Hagenhofer, Jos. Kurz, Jos. Probošcht, Gregor Stadlober, Alojzij Karlon, F. Regele, Alfred knez Liechtenstein in Fr. Wagner — vsi konservativci. Izvoljeni Köberl, A. Posch in Thunhart so liberalci. Nemški konservativci imajo v tej kuriji večino.

(Odprtje vodovoda.) Naznanja se nam, da so se razposlale le nekatere vstopnice, sicer je prost pristop.

(Le resnico!) V predzadnji številki je tržaška „Edinost“ hotela nam in „neki stranki“ dajati pouk o zadaci in veliki važnosti gledališča v narodnem in kulturnem oziru. Za ta pouk smo sl. vredništvo imenovanega lista uljudno zahvalili, ker doslej se še nismo nikjer izjavili načelno proti gledališču. Deželni zbor je že l. 1888. dovolil potrebno svoto, minolo leto isto znova potrdil, ne da bi bil ugovarjal kateri član dotične „neke stranke“, kar se ji je z mnogih strani tudi očitalo. Naš dopisnik pa, na katerega se sklicuje sl. vredništvo „Edinosti“, je o gledališču vprašanju jako dobro poučen, da-si ne biva v Ljubljani, — ta je pisal: „Tedad, ko so (poslanci kmečkih občin) dovolili onih 190.000 gld., smo še molčali; če pa bode treba deželi, kakor se govori, plačevati na leto nad 10.000 gld. za vzdrževanje predstav, poslopja itd., potem . . . je njihova dolžnost, da se ustavijo večjim troškom“. — To je menda vsakemu jasno, in zato je bila zadnja lekcija častite „Edinosti“ popolnoma odveč. Mi nismo nezmožljivi, a „Edinost“ tudi ne, osobito kar se tiče razmer v „sreči Slovenije“. Dobrih svetov od katere-koli strani se nikoli ne branimo, toda bode naj nepristranska in taktna, česar pa v zadnjem času žal pogrešamo v častiti „Edinosti“. Sicer pa nas le veseli, da se tržaški narodni krogi vedno bolj zanimajo za slovensko vzajemnost.

(Glas izmed postrežčkov.) Dovolite mal prostorček v pomoč potrebnim. Sprva je bilo v Ljubljani le malo postrežčkov, sedaj pa tudi med njimi raste bēda, odkar se je število pomnožilo. Najprvo jih je bilo komaj 30, a sedaj je vseh 66, akoravno je manj zaslužka, ker ekspediterji in domači posli opravljajo nad polovico dela, katero so v početku opravljali postrežčki. Ustanoviteljji tožijo, da ne dobé redne dnevne plače, marsikateri postrežček pa si ne upa domov k lačni družini, ker čez dan ni beliča zaslužil. Ali ne bi moglo dotično oblastvo odpraviti vsaj nekaj te neprilichnosti? Število bi se primerno znižalo, ko bi se novi postrežčki ne sprejeli, kedar kateri odmrje ali opusti ta posel. Pregovor pravi: „Sila kola lomi, lakota je hud tat.“ Postopačev je po mestu itak mnogo.

(Protestant in usmiljeni bratje.) Nedavno je stal pred okrajnim sodiščem v Petdomih (Fünthaus) na Dunaji tujec Friderik Wagner iz Heppenheima na Hesenskem zaradi nepravlega prijavljenja svojega imena. Wagner je bil namreč podedovano imetje po svojem očetu zapravl in prišel na Dunaj z namenom, da se konča. Dne 17. t. m. se je v resnici obstrlel blizu rotunde. Neki redar pa mu je obvezal rauo in ga peljal na komisarijat, kjer pa je Wagner rekel, da se imenuje: Weber. Na to je omedlel. Ko čez nekaj dni zopet okreva, vidi, da je v bolnišnici usmiljenih bratov. Ondi je toliko ozdravel, da je v sredo stal pred sodiščem, kjer se je vršilo naslednje zaslišanje. Sodnik: „Zakaj ste povedali nepravo ime na komisarijatu?“ Obtoženec: „Ker sem mislil, da kmalu umrem in take nihče v moji domovini ne zvé o mojem dejanju.“ Sodnik: „Saj ste v bolnišnici usmiljenih bratov povedali pravo svoje ime!“ Obtoženec: „Ker sem vedel, da ostanem živ, in se nisem mogel zlagati usmiljenim bratom, katere morem primerjati le z angeli.“ Sodnik: „Imate kaj denarja pri sebi?“ Obtoženec: „Usmiljeni bratje so mi stisnili v roke že na vozu 30 gld. Plačali so tudi moj dolg v gostilnici. Sploh nisem doslej videl boljših in plemenitejših ljudi, kakor so usmiljeni bratje.“ Wagner je bil obsojen na pet dni zapora. Tako poroča „N. Fr. Presse.“ — Torej tako dela „mrtva“ roka, o katere darovih se večkrat zvé le slučajno.

(Hôtel „pri Slonu“) je zopet prevzel g. Hafner. Kakor trdijo gostje, je ondi v vsakem oziru priporočila vredna gostilna. Kuhinja in klet sta izborna, sobe so prenovljene, postrežba je točna in uljudna, prenočišče je jako obširno. G. Hafner je tudi znan kot narodnjak. — Opozarjamo na današnji inserat.

(Nova knjiga.) Tukajšnji krojaški mojster g. M. Kunc je spisal in založil knjigo z naslovom: „Die Zuschneidekunst. Populäre Darstellung einer proportionalen Theorie für den Zuschchnitt der Herrenkleider“. Knjiga, ki je posvečena g. ces. svetovalcu Ivanu Murniku, obseza 40 strani, na katerih g. pisatelj v poljudnem jeziku daje navod, kako se mora prirojati moška obleka. Knjigi je priloženih 10 listov s 50 izvirnimi vzorci, katere je kaj lično v kamen vrezal g. Novak. Knjiga je tiskana v tiskarni gg. Kleina in Kovača v Ljubljani. Prvi strokovnjak v tem oziru, g. J. Rihter, ki je izdelal od naučne uprave potrjene vzorce za strokovno risanje na obrtnih šolah, piše o gosp. Kuncu knjigi: „Doposlana mi knjiga me je veselo iznenadila, ker mi dokazuje, da je podlaga moje teorije v resnici taka, da se more nánjo zidati; in to ste, g. tovariš, v tej meri storili, da v Vašem delu sicer najdem svojo temeljno idejo, vendar pa tudi prehod od teorije do prakse z velikim napredkom, in to posebno v naravni priprostosti z ozirom na tehniko, kako naj se reže in priroja obleka. Vaše delo more umeti priprosti delavec, zadošča pa tudi višji inteligenciji, ki more na priprosti znanstveni podlagi vse drugo narediti. Veseli me, da ste svoje delo stavili v ozko zvezo s šolo, ter upam, da ste položili temeljni kamen priprosti pa varni metodi za šolo in delavnico.“ — Gosp. Kunc namerava prirediti tudi slovensko izdajo te knjige.

Telegrami.

Budimpešta, 27. junija. Danes je imela avstrijska delegacija zadnjo sejo. Szögyeny je rekel v imenu ministra za vnanje stvari, da se bode pogajal z vlado o zgradnji poslopja za avstrijsko delegacijo. Vojni minister je sporočil cesarjevo priznanje za požrtvovalnost in zahvalo vlade za podporo.

Budimpešta, 28. junija. Ogerska delegacija je končala zasedanje tako, kakor včeraj avstrijska.

Belgrad, 28. junija. Ker so mejni organi zavrnili srbske pridelke, je srbska vlada naročila svojemu konzulu v Budimpešti, naj take slučaje naznani ogerski vladi.

Berolin, 28. junija. Zagotavlja se, da odstopi vojni minister Verdy du Vernois; skoraj gotovo bode njegov naslednik generalni poročnik Wittich.

London, 28. junija. Deputacija trgovske zbornice je izročila Salisburyju izjavo o angleških koristih v vzhodni Afriki in obravnavah z Nemčijo.

Washington, 28. junija. Senat je sprejel postavbo, da se Wyoming povzdigne v zvezno državo.

Umrlí so:

26. junija. Ana Mavec, prodajalka, 33 let, sv. Petra cesta 2, jetika. — Angela Porenta, krojačeva hči, 3 mesece, Florijanske ulice 3, akutni katar v črevih in v želodcu.

27. junija. Janez Sterle, delavec, 56 let, Krakovske ulice 22, jetika. — Alojzija Grabnar, natakarjeva hči, 17 dni, Florijanske ulice 17, katar v želodcu in črevih.

V bolnišnici:

24. junija. Franciška Marjetič, delavčeva hči, 6 let, meningitis.

25. Marijana Marn, gostija, 70 let, marasmus. — Marija Mohar, delavka, 40 let, enteritis intestinalis.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

28. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld. 65 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16% "	89 " 30 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 55 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 30 "
Akcije avstr.-ogerske banke	973 " — "
Kreditne akcije	304 " 75 "
London	116 " 96 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 31 "
Cesarski cekini	5 " 55 "
Nemške marke	37 " 40 "

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v
opazovanja	razlomka v mm	toplomera po Celziju			h. m.
7. u. jut.	723-1	21-0	sl. jzap.	jasno	1-00
27. u. pop.	721-9	27-2			dež
9. u. zveč.	723-3	20-0	brezv.	oblačno	
Srednja temperatura 22-7° za 3-8° pod normalom.					

Tržne cene v Ljubljani

dne 28. junija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 82	Špeh poven, kgr.	70
Rež,	5 20	Surovo maslo,	70
Ječmen,	3 91	Jajce, jedno	2
Oves,	3 41	Mleko, liter	8
Ajda,	5 20	Goveje meso, kgr.	59
Proso,	4 87	Telečje	57
Koruz,	4 87	Svinjsko	62
Krompir,	4 46	Koštrunovo	38
Leča,	11 —	Pisaneč	38
Grah,	12 —	Golob	18
Fižol,	9 —	Seno, 100 kgr.	1 42
Maslo,	90	Slama,	1 78
Mast,	70	Drva trda, 4 mtr.	6 46
Špeh svež,	60	" mehka, "	4 46

Vinko Čamernik,

kamnosek.

v Ljubljani, Parne ulice št. 9,
blizu tik mesarskega mostu.

se najljubše priporoča prečistiti duhovščini v izvršitev naročil vsakovrstnega

cerkvenega umetnega kamnoseškega dela,

slav. občinstvu pa svojo bogato zalogo najraznovrstnejših po najnovejših načrtih prav lično in iz različnih vrst marmorja izdelanih

nagrobni spomenikov.

Vse na tukajšnjem pokopališču stoječe in pri njem izgotovljene spomenike, kateri se vsled nedovoljenega zidanega temelja nagibajo, popravlja brezplačno dvakrat na leto in sicer pomladi in pred Vsemi svetimi.

Se posebej opozarja na krasen, od kajnahtalskega, kararskega in črnega marmorja izgotovljen

spomenik,

katerega prodaja po primerno jako nizke ceni.

Tudi p. n. stavbenim podjetnikom se priporoča v vsakovrstna

stavbinska dela,

katera fino, trpežno in ceno izvrši. (18-15)

Svojo bogato zalogo raznovrstnih vóz po najnižjih cenah

priporoča slavnemu občinstvu

Franc Šiška,
kovaški in podkovski mojster,
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 6,
v Tönniesovi hiši. (9-4)

Obrabljene pismene marke kupuje vsak čas

G. Zechmayer, Nürnberg.

Obrazci zastoj. (15-7)

Vaše blagorodje!

Čast mi je, priporočati moj ogerski

liptavski desertni sir

(pravi karpatski oči sir) v žganih posodah in najboljšim pakovanjem s staniolom, v orig. škatuljah po 5 kilogramov, obsegajočih 72 kosov, za 4 gld. 80 kr. proti poštnemu povzetju, franco, za celo Austro-Ogersko in Nemčijo.

Prosim, naj se moj liptavski karpatski sir ne zamenja s sličnim dunajskim, monakovskim ali majnskim pivnim sirom, ki se napravi iz kravjega mleka ali sira.

Velepospotovanjem

Gustav Petrovický

v Miskolcu, Ogersko

(Kazinczyutca br. 18.)

(7)

Originalni

liptavski sir

najboljše kvalitete prodaje v posodah po 5 in 15 kilogramov

kilo za 60 kr.

(7)

Gustav Petrovický,

v Miskolcu, Ogersko Kazinczy-
utca 18

J. & S. KESSLER v BRNU,

7 Ferdinandove ulice 7.

Največja, najcenejša zaloga pomladanskega in letnega blaga.

Poletensko grebenasto sukno,

ki se dá prati in je jako elegantno in trdno za gospode, dvajsetih boj, 20 cm. širokosti za

celo obleko

6-5 metra le 3 gld.

Kdor le jedenkrat kupi, prepiše se, kako izvrstno se dá prati in kako trdno je.

Brnska sukna

se razpošiljajo po čudovito nizki ceni in sicer:

po gl. 3-75 3-10 m. za celo obleko.

po gl. 5-50 3-10 m. za boljše obleko,

po gl. 8-50 3-10 m. za fino obleko,

po gl. 6-— 2-10 m. za ogrtač, franc. piquet-gilet za gl. 1-50,

Blago za talarje za prečast. duhovščino (tudi za poletne sukne) 1-20 m. široko, meter gl. 1-50

Črni peruvienes in doskins za salonske obleke po 3-25 m. od gl. 10- naprej.

Elegantno in bogato omišljeni vzorci se pošiljajo gospodom krojačem brezplačno.

Ceniki o perilu za gospode in gospé, o galanterijah, vzorci sukna in rezanega blaga brezplačno in franco. Pošilja se s poštnim povzetjem. (16-16)

Modno blago za gospé.

Karirano in črtasto blago 60 cm. šir. za ponočne sukne in otroška oblačila, 10 m. gl. 2-50.

Jupon in trojično blago v vseh modnih barvah 10 m. prve vrste gl. 3-50, druge vrste gl. 2-80.

Kupi se o priliki! Zefir-blago, pristno in krasne barve, 75 cm. široko 10 m. le gl. 3-50

Brokat- in Jacquard-blago, 60 cm. široko, vs h. močjih barv, 10 m. gl. 3-60

Doris, najnovejšo karirano modno blago, čista volna, 10 m. prej gl. 10, sedaj le gl. 6-50.

Nervy, 90 cm. šir. nežno črtano modno blago v najnovejših barvah 10 m. le gl. 4-50.

Kasir, dvojna širjava, črna in barvana, 10 m. 4 gl.

Volneni atlas, dvojna širjava, volneno blago, črne in drugačne modne barve 10 m. gl. 6-50.

Modrotiskani kretan, 10 metrov gl. 2-50 in gl. 3-20.

URAN in VEČAJ

priporočata svojo veliko, izborno zalogo

peči iz gliniste snovi

raznih barv, n. pr. bele, rujave, bronasto-rujave, pomerančno rumeno, zelene, vse z stekleno prevlakom, isto tako tudi

kahljice za štedilna ognjišča

po najnižji ceni. (7-7)

Zaloga in delavnica ste v

igriški ulici št. 8 v Ljubljani,

v hiši gospod. Seunikovih.

Najcenejši, najboljši, preskušen, rujavi lesni pomaz

BARTEL-ov izvirni carbolineum

varuje trajno (16-6)

pomazane plotove, kolarnice, skladišča, vozove, gospodarsko orodje, tla itd. pred gnjilobo, glivami, oštorenjem in žuželkami. V hlevih razkužuje.

1 kgr. zadostja za 6 kvadratnih metrov. Pregled brezplačno. Kakovost neprekošeno zagotovljena. 5 kgr. 1-50 gld., 100 kgr. 16 gld. z Dunaja.

Najcenejša karbolna kislina, karbolno apno, kolomaz. Prekupcem rabat.

Mihael Barthel in drugovi,

kemijska tovarna v Ratisboni in na Dunaji, X. okraj, Keplergasse Nr. 20.

(Ustanovljena 1781.)

Ta tovarna izdeluje po prav nizki ceni

cerkvene orglje in harmonije

Glasovi so silno lepi in sestava jako močna. Vplačevalni pogoji so ugodni.

Ceniki orgelj in harmonije pošiljajo se zastoj.

V kratki dobi 16 let narejenih je bilo blizu 300 novih orgelj, med temi bilo je več velikih, kar je najboljši dokaz o izvrstni zmožnosti in reelnosti te tvrdke. (24-12)

Srečke dunajske razstave à 1 gld.

Vsaka srečka za oboje srečkanje veljavna.

Kazalo srečk obojega srečkanja. (8)

Prvo srečkanje 14. avgusta 1890. Drugo srečkanje 15. oktobra 1890.

1 dobitok 50.000 gl. vrednosti 1 dobitok 50.000 gl. vrednosti

1	5000	1	5000
1	2000	1	2000
1	1000	1	1000
2	500	2	500
5	200	5	200
10	100	10	100
20	50	20	50
50	20	50	20
200	10	200	10
2000	5	2000	5

Srečke po 1 gld. dobivajo se pri C. C. Mayer-ju v Ljubljani.

Prevzetje hotela.

Velečastiti duhovščini in popotnikom dovoljujem si naznati, da sem prevzel znano gostilno in

hótel „pri Slonu“ v Ljubljani.

Priporočam se torej vnanjcem in domačinom, posebno prečast. gg. potujočim duhovnikom, zagotavljajoč najskrbnišo in najzvestejšo postrežbo.

Odličnim spoštovanjem

Ivan Hafner,

gostilničar.

(3-1)

Lekarna Trnkóczy,

zraven rotovža v Ljubljani
na velikem Mestnem trgu,

priporoča tukaj našeta najboljša in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših izbornih skušenih domačih zdravilih. Lekarna Trnkóczy-jeve trdke je pet, in sicer: Na Dunaji Viktor pl. Trnkóczy, V. Hundsturmstrasse 113 (tudi kemična tovarna); dr. Oton pl. Trnkóczy, III., Radeckypplatz 17 in Julius pl. Trnkóczy, VII., Josefstädterstr. 30. V Gradcu (na Štajarskem) Vendelin pl. Trnkóczy. V Ljubljani Ubald pl. Trnkóczy. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako-le napravi: Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.

1) Marijacejske kapljice za želodec,

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: manjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, kóliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, kró v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

2) Cvet zoper trganje (Gicht),

je odlično najbolje zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa čez se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem. 1 steklenica velja 50 kr., tucat 4 gld. 50 kr.

3) Planinski zeliščni sirop kranjski

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vrtoglavico, jetiko, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 gld.

4) Kričistilne kroglice

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skaznem želodcu, jetrih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr., jeden zavoje s 6 škatljami 1 gld. 5 kr.

Zdravila za živino.

1) Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, pljučnih in vrančnih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje ko-
nje debele, okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

2) Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanju kolén, kopitnih boleznih, otrpnenju v boku, v križi itd., otekanju nog, mehurnih na nogah, izvinjenju, tliščanju od sedla in oprave, pri sušici itd.

s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hribah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 stekl. z rabilnim navodom vred samo 4 gld.

Vsa ta našeta zdravila se prava dobijo

v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani

(3) zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Ces. kr. privileg. življenje in proti škodam
zavarovalno društvo na

„Avstrijski Phönix“ na Dunaji, I., Riemergasse šte. 2, v lastni hiši.

Polno vplačani deleži in druga jamčilna sredstva vstevši letna zavarovalna vplačila družbe iznašajo

čez 12 milijonov gld. čez 10 milijonov gld.

Družba zavaruje:

- proti škodi provzročeni po ognju, streli, paru ali razpoku kotlov, po gašenju, razrušenju in odstranjenju oprave iz hišnih in gospodarskih poslopij, strojev iz tovarn, dalje proti škodi v zalogah, pri živini, poljedelskem orodju itd.;
- proti škodi po ognju ali streli ob času žetve poljske pridelke in dotična gospodarska poslopja;
- proti škodi po toči poljske pridelke na travnikih, njivah;
- vsakovrstno prevažanje blaga po suhem in na morji;

Zavarovanje proti nezgodam se ni uvedeno, sl. občinstvo hode pa obveščeno takoj, ko prične isto poslovati.

na življenje človeško v vseh kombinacijah, n. pr.:

za slučaj smrti ter izplača takoj po smrti zavarovanca ostalim ali dotičnim opravičencem pogojeno zavarovalnino;

za slučaj smrti in pri protizavarovanju z oproščanjem nadaljnjih vplačil premij ter izplačuje dohodke (rente) v slučaju onemoglosti;

na doživetje, preskrbljenost v starosti, na doživetje določene dobe pri otrocih, ter izplača zavarovano svoto dotičnemu zavarovancu.

Sprejema tudi zavarovanja, ki zagotovijo dohodarino (rento), preskrbnino (penzijo) vdovam ter vzgojilno rento otrokom, po najkoulantnejših in najnižjih pogojih, posebno pa jamči za veljavo in nedvomljivo varnost od nje izdanih polie.

Zastopi društva:

v Brnu: Veliki trg št. 10,

„Pešti: Dunajska cesta št. 3 in Ladijska cesta št. 2,

„Inomestu: Marije Terezije cesta št. 37,

„Krakova: Szewska ulica št. 6,

„Lvovu: Marijin trg št. 8.

V vseh večjih okrajih avstrijsko-ogerske države poslujejo glavni in okrajni zastopi družbe, kateri radovoljno dajejo pojasnila, brezplačno vročujejo prospekte in ponujalno pole, ter vsprejemajo zavarovalne ponudbe.

v Monakovem: Kostthor 3 I,

„Pragi: Nabrežje št. 10,

„Strassburgu: Kraljeva cesta 6 I,

„Trstu: Via S. Nicoló št. 4,

na Dunaju: Riemergasse št. 2, v lastni hiši.

Glavni zastop za Štajarsko, Koroško in Kranjsko v Gradcu:
Pisarna: I., Albrechtgasse šte. 3, II. nadstropje.

Glavni zastop v Ljubljani pri Josipu Perhaucu, Šellenburgove ulice št. 3.

Katoliška Tiskarna

v Ljubljani, Valvazorjev Trg št. 5

se priporoča preč. duhovščini, društvom, trgovcem, občinskim uradom in slav. občinstvu za vsakovrstna v tiskarsko stroko spadajoča naročila.

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,

priporoča po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokadoranje, samokolnice, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

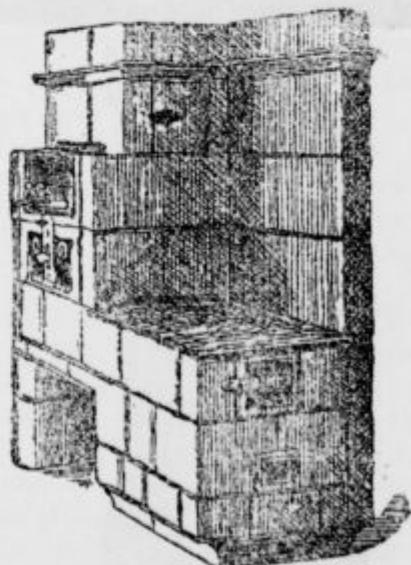
in njih posamezne dele.

Vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengensfelder Gyps) za gnojenje polja.

P. HILZER,

ces. in kralj. dvorni zvonar
v Dunajskem Novem Mestu

priporoča zalogo zvonov za zvonike, lepo- in soglasne zvončke vsake velikosti in vsakovrstnega glasli.

Za določen glas, popolno in čisto ubranost in blaglasje zvonov se jamči, kakor tudi za lepó umeteljno litje in najboljšo rudnino.

Nadalje priporoča jarme in druge reči za zvonove iz kovalnega železa in iz lesa po svojem najboljšem in priznatem sistemu za laško zvonjenje

Naročeni predmetje izvršujejo se naglo, cenó in z najugodnejšo plačilno pogodbo.

L. 1838. ustanovljena tovarna je prodala že 4710 zvonov, ki so tehtali 1.272.800 kg.

Odklize: Zlati križec za zaslugę s krono l. 1887., „dve svetinji za napredek“ dobljeni na dunajski svetovni razstavi 1873. l. za zvonove dunajske coticne cerke. Odklize zlate svetinje na dunajski obrtniški razstavi 1880. l. in častne diplome na obrtniški razstavi 1889. l. v Budejovicah (Budeis) itd. itd. Vrh tega mnogo priznanj za izerstne izdelke. ((24-11))

Lepoglasne zvončkulje s štirimi zvončki za zakristije po 25 gld in višje. Lepoglasne altarne zvončkulje od alpaka s štirimi zvončki po 14 gld., s tremi po 11 gld.; od medi (mesinga) s štirimi zvončki po 10 gld., s tremi po 8 gld.

Obrazci in ceniki se pošiljajo brezplačno.

Premija na svetovni razstavi v Londonu 1862, Parizu 1867, Dunaji 1873, Parizu 1878.

Klavirji na obroke za na deželo

salonski krilasti klavir, pianine (52-15)

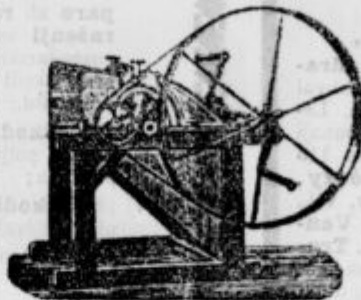

iz tovarne svetovno znane trdke (Gottfried Cramer) — Wilh. Mayer na Dunaji za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld., 550 gld., 600 gld., 650 gld., pianine za 350 gld. do 600 gld. Klavirji družih trdk za 280 do 350 gld.

Izposojlo klavirjev za na deželo pod najugodnejšimi pogoji.

Prodajalnica in posojilnica klavirjev A. Thierfelder, Dunaj, VII., Burggasse 71.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlinci za olive, vinske in sadne stiskalnice, priprava za odstranjenje peronosperę, mlinci za grozdje in sadje, avtomatične stiskalnice za zeleno pičo

najnovjša sestava v raznih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vitala, stroji za ropkanje turšice, sejalniki, orala itd. itd. Sušilne priprave za sadje in sočivje.

Škoporeznice v največji izbiri prodaja izvrstno izgotovljene in po tovarniških cenah

IG. HELLER, Dunaj, Praterstrasse 78.

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

Razprodajalcem najugodnejši pogoji.

(10-9)

Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.

Najboljša (20-19)
brnška suknja
razpošilja po originalnih tovarniških cenah
tovarna črna suknja
Siegel - Imhof
v Brnu.
za elegantno pomladno in poletno moško obleko
zadostuje odrezek v dolžinski 3 10 metra, to je 4 dunajski vutli. — Odtrizek velja: gld. 4-80 iz navadne, gld. 7-75 iz fine, gld. 10-50 iz jako fine, gld. 12-40 iz najfinejšę
pristne ovčje volne.
Tudi se dobe v največji izbiri: s svilo prečkana grobenasta suknja, blago za čepčaje, loden za lovcę in tolnje, peruvienne in tolsking za salonske obleke, predpisana suknja za gg. uradnike, blago iz sukanca, ki se sme prati, pristno pique-gilet-blağıd. Za dobro blago in točno depozitiranje se jamči. Uzorci zastoj in franko.

Izvršeno blago pošlje dobro spravljeno

Delalnica in zaloga cerkvenega orodja in posode IVANA KREGARJA v Ljubljani

(11)

premeščena je na
Poljansko cesto št. 3
(Vhod in izloga Cesarja Jožefa trg.)

Prečastito duhovščino in cerkvena predstojništva opozarja zgoraj označeni na premeščenje ter se uljudno priporoča v mnogo-brojna naročila zagotavljajoč najpoštenjšo in najcenejšo izvršitev po poslanih vzorcih ali po lastnem načrtu.

Monštrance, ciborije, tabernakeljne, svečnike, lóstence

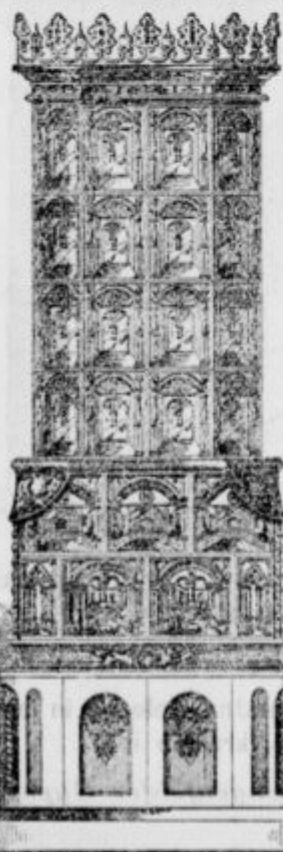
izdeluje iz najtrše in najzanesljivejše kovine lično in cenó, česar so se nekateri preč. gg. naročniki že uverili.

Sprejemlje staro orodje v popravo in prenovljenje, posrebuje in pozlatuje v ognji tudi strelovođne osti po najnižji cení.

in poštnine prosto.

Vhod in izloga Cesarja Jožefa trg

Poljanska cesta št. 3 v Ljubljani.

Fran Jevnikar Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

priporoča prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lóučene, belo, rujavo, zeleno in slonokoščeno osteklene, ognju protivne

peči

v najraznovrstnejših oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo franko.

Zastopništvo

pri (40-13)

Vidic & Comp.
Slonove ulice.

Trgovina z železnino

Albin C. Ahčin-a

v Ljubljani,

Gledališke ulice št. 8,

ima vedno bogato zalogo stavbinskega orodja, lopat, krampov, orodja za podzemeljska dela, okov za vrata in okna, pantov in ključavnic, zapahov, žeblicev iz drota, vijakov, železa pleha, drota, mesinga, bakra kositarja, cinka, naklov, precepov z vijakom (šraubstokov), ter vrtalnih strojev za ključarje in kovače, kladev, svedrov, obličev, pil in dletov, tudi dinamita, vžigalnih vrvic in kapić.

(24-17)

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.

Deželna lekarna

Ludovika

v Ljubljani,

pri Mariji Pomagaj

Grečel-na

Mestni trg 11,

priporoča se slavnemu duhovščini, ter navaja izkušnih in že z gozdravil in specialitet,

občinstvu in prečastiti nastopno le nekaj svojih tovim vspehom rabljenih in sicer.

Želodčne kapljice Marije Pomagaj. Te kapljice ozdravijo raznovrstne bolezni želodeca, da celo najtrdozratnejše, zlasti pomanjkanje slasti do jedi, tiščanje v želodeci, krč v želodeci, motenje prebavljanja, koliko, zagnetenje vranice in jeter, žoltico in zlato žilo in sploh vse bolezni, ki izvirajo iz slabega želodeca ali pa slabega prebavljanja. — Cena steklenici 30 kr.

Ustna voda dr. Duflosa in Heiderjev zobni prašek ohranjujeta zobe in dlesno čisto, zdravo in ozdravita vsakovrstne zobne bolezni. — Cena večjemu flakonu 60 kr., škatljici zobnega praška 30 kr.

Univerzalni jedilni prašek je izvrstno sredstvo proti zlatej žili, slabemu želodecu, zgagi, pomanjkanju slasti do jedi in zabasanju. — Cena škatljici z navodom za rabo 35 kr.

Cvet za luskine je najracionalnejše sredstvo za odstranjenje sitnih lusk in na glavi, ki so tolikrat vzrok plesm. — Cena steklenici z navodom rabe 80 kr. **Homeopatična zdravilna kava**, izvrstno sredstvo proti boleznim sren in živcev. — 1 zavitek (1/4 kilo) 25 kr.

Zobna pasta, odontomagma imenovana v porcelanastih škatljicah. Preskušena pasta za polituro in ohranjenje zob. — Škatljica 60 kr.

Zobne kapljice po dr. Hagerji, ukroté nakrat tudi najhušo zobno bolečino. — Steklenica velja 30 kr.

Zobne kapljice, odontin imenovane. — Steklenica velja 10 kr.

Zobne kapljice Litonove proti revmatičnim zobnim bolečinam. — Steklenica z navodom rabe velja 20 kr.

Razven navedenih zdravilnih sredstev dobijo se v deželni lekarni pri „Mariji Pomagaj“ raznovrstna medicinska mila, lepo dišeče pomade, lasna olja, razni pristni angleški in francoski parfumi. Pariški prašek za dame (bel in rúdeš), poudre de riz, kadilni papir, kadilne svečice, potpourri itd., dr. Bocharđovo aromatiško reziščno milo in jako fino glicerinsko milo in glicerinsko vijolično milo. (1 komad 35 kr.)

Spčstovanjem

Ludv. Grečel, lekarnar.

(12)